

Projekt uchwały Nr 161/1/25
Data rej. 03.11.25
Data skier. do Komisji 03.11.25
Spodziewany termin sesji 18.12.25

**UCHWAŁA NR
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO**

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Rezolucji XXI Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku

Na podstawie art. 18 pkt 14 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 581) uchwała się, co następuje:

- § 1. 1. Przyjmuje się Rezolucję XXI Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku, które odbyło się w dniach 28-30 września 2025 r. w Szczecinie.
- 2. Rezolucja, o której mowa w ust. 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Sejmiku
Województwa
Zachodniopomorskiego

Teresa Kalina

Usgodniono pod wzgledem
formalno-prawnym
SK
dr Stanisław Kalina

REZOLUCJA

XXI Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku

**„Czyste powietrze szansą zrównoważonego rozwoju
w regionie południowego Bałtyku”**

Szczecin, dn. 28-30 września 2025 r.

REZOLUCJA

**XXI Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku
pod przewodnictwem Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego
Szczecin, dn. 28-30 września 2025 r.**

XXI Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku obradowało podczas swej konferencji w dniach 28-30 września 2025 r. w Szczecinie nad następującym tematem:

**„Czyste powietrze szansą zrównoważonego rozwoju
w regionie południowego Bałtyku”**

Region południowego Bałtyku jest obszarem odgrywającym istotną rolę w dążeniu do zrównoważonego rozwoju krajów nadbałtyckich. Proces ten wymaga szukania kompromisów pomiędzy wspólnymi celami a problemami lokalnymi, przy jednoczesnym uwzględnieniu wymogów stawianych przez Unię Europejską. Jednym z najważniejszych wyzwań stojących przed regionami jest podejmowanie spójnych działań ukierunkowanych na poprawę jakości powietrza, bowiem jego zanieczyszczenie jest w Europie największym środowiskowym zagrożeniem dla zdrowia. Działania te wspierają również cel, jakim jest osiągnięcie do 2050 roku neutralności klimatycznej.

Z uwagi na wejście w życie nowej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/2881 z dnia 23 października 2024 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej jakości powietrza dla Europy istnieje konieczność pilnego podjęcia działań w celu sprostania wymogom zmienionej dyrektywy wprowadzającej surowsze normy jakości powietrza w całej Unii Europejskiej. Jednocześnie należy pamiętać, że konieczna w tym zakresie transformacja energetyczna powinna zostać zaplanowana i zrealizowana zgodnie z zasadami sprawiedliwości społecznej, mając na uwadze bezpieczeństwo energetyczne i uwarunkowania gospodarcze regionów.

Adresatami niniejszej rezolucji XXI Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku są decydenci reprezentujący różne szczeble europejskiego systemu wielopłaszczyznowego.

Zaliczamy do nich:

- Parlament Europejski i Komisję Europejską,
- instytucje i organizacje w basenie Morza Bałtyckiego: Rada Państw Morza Bałtyckiego (CBSS), Komisja Helsińska – Komisja Ochrony Środowiska Morskiego Bałtyku (HELCOM), sieć współpracy Wizje i strategię dotyczące Morza Bałtyckiego (VASAB), Konferencja Parlamentarna Morza Bałtyckiego (BSPC), Współpraca Subregionalna Państw Morza Bałtyckiego (BSSSC), Konferencja Peryferyjnych Regionów Nadmorskich Europy (CPMR) – Komisja Morza Bałtyckiego (BSC), Związek Miast Bałtyckich (UBC), Euroregion Pomierania, Euroregion Bałtyk, Międzynarodowa Organizacja Morska (IMO), rządy krajowe i regionalne oraz samorządy terytorialne, a także partnerskie parlamenty regionalne w obszarze południowego Bałtyku,

Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku

1. stwierdza, że:

- a) nowe przepisy przyczynią się do realizacji unijnego celu osiągnięcia dobrej jakości powietrza, ograniczenia zanieczyszczeń i neutralności klimatycznej,
- b) osiągnięcie zaostrzonych norm jakości powietrza w UE wpłynie pozytywnie na zdrowie publiczne i pomoże zapobiegać przedwczesnym zgonom wywołanym zanieczyszczeniem powietrza,
- c) zaostrzenie norm jakości powietrza może być impulsem do rozwoju innowacyjnych rozwiązań technologicznych przyjaznych środowisku,
- d) podwyższenie standardów dla NO₂ i pyłów zawieszonych wymusi wzrost liczby stref czystego transportu lub ograniczeń przejazdu na określonych odcinkach w miastach o dużym natężeniu ruchu,
- e) wspieranie zrównoważonej mobilności, w tym wymiana taboru komunikacji zbiorowej na niskoemisyjny oraz bezemisyjny, a także budowa i modernizacja infrastruktury mogą przyczynić się do uatrakcyjnienia transportu zbiorowego w stosunku do zmotoryzowanego transportu indywidualnego oraz jednocześnie do ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza, a także gazów cieplarnianych. Należy w tym uwzględnić również wspieranie mobilności pieszej i rowerowej,
- f) osiągnięcie założonych standardów jakości powietrza podniesie walory turystyczne regionów,
- g) implementacja Dyrektywy do przepisów krajowych wpłynie na zmianę polityk rozwoju regionów i gmin,
- h) dostosowanie do nowych wymogów będzie generować wyższe koszty dla przedsiębiorców, administracji oraz obywateli i wpłynie na konkurencyjność

rynkową regionów UE. Ponieważ jednak bezczynność w każdym przypadku spowoduje znacznie wyższe koszty, konieczne jest wsparcie dla tych działań,

- i) koszty dostosowania się do nowych wymagań muszą – tam, gdzie to konieczne – być złagodzone, aby nie powstawały nierówności społeczne.

2. widzi konieczność:

- a) znacznej i możliwie jak najszybszej redukcji emisji substancji zanieczyszczających powietrze, w szczególności zanieczyszczeń pyłowych,
- b) ograniczania niskiej emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację systemów i urządzeń grzewczych stosowanych w gospodarstwach domowych,
- c) zrównoważonej dekarbonizacji sektora energetycznego,
- d) planowania zagospodarowania przestrzennego w sposób umożliwiający przewietrzanie miast oraz eliminację nadmiernego utwardzania powierzchni (w związku z eliminacją wysp ciepła),
- e) stopniowego zastępowania nadmiernie utwardzonych powierzchni roślinnością, ogrodami deszczowymi oraz innymi rozwiązaniami zwiększającymi retencję wody i obniżającymi temperaturę w przestrzeni miejskiej,
- f) promowania koncepcji zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich i rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury poprzez m. in. budowę parków kieszonkowych w miastach oraz tworzenie zielonych elewacji i dachów,
- g) promowania i rozwoju zbiorowego transportu publicznego oraz niskoemisyjnej mobilności indywidualnej, w tym pieszej i rowerowej, wspierających ograniczenie zanieczyszczeń na obszarach miejskich i wiejskich,
- h) wdrażania innowacyjnych technologii w zakresie sterowania ruchem statków na morzu, komunikacji między statkami, portami i innymi obiektami oraz opracowywanie alternatywnych, przyjaznych dla klimatu technologii napędowych dla silników spalinowych w żegludze śródlądowej i zasilaniu brzegowym (z lądu),
- i) tworzenia korzystnych warunków dla rozwoju niskoemisyjnego przemysłu,
- j) podjęcia kampanii informacyjnej, z udziałem lokalnych samorządów oraz organizacji pozarządowych (NGO) na temat negatywnego oddziaływania zanieczyszczeń w powietrzu na zdrowie i życie społeczeństwa,
- k) prowadzenia intensywnej i spójnej edukacji aktywizującej mieszkańców w działania na rzecz poprawy jakości powietrza,
- l) włączania społeczności lokalnych w proces tworzenia polityk w zakresie jakości powietrza, celem podniesienia efektywności wdrażanych rozwiązań,
- m) wypracowania wspólnych inicjatyw w regionie południowego Bałtyku na rzecz odbudowy ekosystemów oraz utrzymania różnorodności biologicznej,

- n) wspierania badań i rozwoju innowacyjnych technologii zmniejszających emisję zanieczyszczeń do powietrza oraz zapewnienia transferu technologicznego,
- o) modernizacji i rozbudowy infrastruktury monitoringu jakości powietrza,
- p) realizacji wspólnych międzynarodowych projektów, mających na celu przeciwdziałanie transgranicznym skutkom zanieczyszczenia powietrza,
- q) utworzenia dedykowanego mechanizmu osłonowego dla regionów południowego Bałtyku, wspieranego ze środków unijnych i krajowych, mającego na celu łagodzenie skutków społeczno-ekonomicznych wdrażania zaostrzonych norm jakości powietrza, szczególnie w regionach o dużym udziale przemysłu, transportu i rolnictwa, aby nie doszło do nierównowagi społecznej,
- r) ochrony i promowania tych tradycyjnych form gospodarowania jako wzorców zrównoważonej i niskoemisyjnej gospodarki o ile wspierają bioróżnorodność oraz odporność rejonów wiejskich i przybrzeżnych.

3. oczekuje działań na poziomie ponadregionalnym w zakresie:

- a) redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- b) wdrożenia polityk mających na celu intensyfikację działań zmierzających do ochrony powietrza na wszystkich szczeblach zarządzania i we wszystkich sektorach gospodarki,
- c) minimalizacji wpływu zanieczyszczeń powietrza na środowisko, ochrony i odbudowy ekosystemów oraz utrzymania różnorodności biologicznej,
- d) zwiększenia bezpieczeństwa środowiskowego i energetycznego poprzez budowanie niezależności od surowców nieodnawialnych oraz dywersyfikację źródeł energii,
- e) intensyfikacji działań na rzecz poprawy jakości powietrza, ochrony klimatu oraz redukcję emisji gazów cieplarnianych, z zapewnieniem sprawiedliwej transformacji społecznej,
- f) tworzenia warunków do przekształcenia regionu Morza Bałtyckiego w lidera niskoemisyjnych technologii, w tym wdrożenia limitów emisji SO_x i NO_x dla całego ruchu morskiego w regionie Morza Bałtyckiego,
- g) wprowadzania inteligentnych systemów zarządzania flotami w zakresie komunikacji między statkami, portami i dalszymi strukturami,
- h) intensywnej edukacji zwiększającej świadomość mieszkańców w zakresie ochrony powietrza,
- i) promocji rozwiązań opartych na nowoczesnych technologiach zero- i niskoemisyjnych w oparciu o współpracę między nauką a gospodarką, np. poprzez sprawniejsze zbieranie danych, lepszą dostępność i wymianę danych między podmiotami,
- j) tworzenia warunków do rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury,

- k) modernizacji i rozbudowy infrastruktury monitoringu jakości powietrza,
- l) wypracowania wspólnych inicjatyw w regionie południowego Bałtyku na rzecz odbudowy ekosystemów oraz utrzymania różnorodności biologicznej,
- m) redukcji zanieczyszczeń powietrza, również poprzez wdrażanie innowacyjnych rozwiązań przyczyniających się do redukcji tych zanieczyszczeń: m. in. amoniaku, niemetanowych lotnych związków organicznych (NMVOC), metanu, tlenku węgla, dwutlenku siarki, cząstek stałych i tlenków azotu.

4. apeluje do władz na poziomie regionalnym i krajowym, a także do Komisji Europejskiej o:

- a) opracowywanie rozwiązań umożliwiających przeprowadzenie zrównoważonej transformacji energetycznej, w sposób nie pogłębiający zjawiska ubóstwa energetycznego,
- b) dalsze ciągłe monitorowanie stanu jakości powietrza wraz z modernizacją i rozbudową infrastruktury monitoringu,
- c) zwiększenie wysiłków prowadzących do redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza, w szczególności zanieczyszczeń pyłowych,
- d) wspieranie działań adaptacyjnych do zmian klimatu a także przeciwdziałanie tym zmianom,
- e) wspieranie programów i projektów, które przyczyniają się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń m.in. poprzez: tworzenie dedykowanych mechanizmów osłonowych dla regionów południowego Bałtyku, mających na celu łagodzenie skutków społeczno-ekonomicznych wdrażania zaostrzonych norm jakości powietrza, szczególnie w regionach o dużym udziale przemysłu, transportu i rolnictwa,
- f) wspieranie rozproszonych/lokalnych projektów błękitno-zielonej infrastruktury, przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- g) pogłębienie współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w eliminację zanieczyszczeń środowiska, w szczególności poprawę stanu ekologicznego i chemicznego Morza Bałtyckiego,
- h) wspieranie i współfinansowanie inwestycji zero- i niskoemisyjnych w sposób obejmujący pomoc finansową, programy dotacji i bezpłatne usługi doradcze dla sektora przedsiębiorstw, administracji oraz społeczeństwa,
- i) zapewnienie i wdrożenie ukierunkowanych środków ochrony dla szczególnie wrażliwych i zagrożonych grup ludności, w tym dzieci,
- j) opracowanie flotowych strategii transformacji żeglugi na Bałtyku oraz montowanie i promowanie napędów alternatywnych do nabywanych jednostek pływających dla urzędów administracji, również w celu przyspieszenia transferu technologii.

5. Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku zorganizowało Forum Młodzieży, którego postulaty stanowią załącznik do niniejszej Rezolucji.

XXII Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku

Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku dziękuje Parlamentowi Meklemburgii-Pomorza Przedniego za wyrażenie gotowości do zorganizowania XXII Forum Parlamentów w dniach 31.05-02.06.2026 roku.

Sejmik Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Sejmik Województwa
Pomorskiego

Parlament Krajowy
Szlazwiku-Holsztyna

Sejmik Województwa
Zachodniopomorskiego

Parlament Krajowy
Meklemburgii-Pomorza Przedniego

Parlament Krajowy Wolnego
i Hanzeatyckiego Miasta Hamburg

Szczecin, 30 września 2025 r.

Załącznik
do Rezolucji XXI Forum Parlamentów Regionalnych
Południowego Bałtyku

**Forum Młodzieży, działające przy Forum Parlamentów Regionalnych
Południowego Bałtyku, uważa za konieczne:**

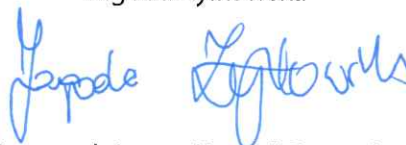
- pełne, jak najszybsze i weryfikowalne przestrzeganie i wdrożenie do prawa krajowego dopuszczalnych norm i działań, dotyczących jakości powietrza określonych w Dyrektywie, najpóźniej w terminie w niej określonym,
- optymalne uwzględnienie lokalnych uwarunkowań w procesie wdrażania, bez uszczerbku dla bezwarunkowego zobowiązania do pełnego i terminowego przestrzegania i wdrożenia Dyrektywy,
- niezależnie od stopniowego ograniczania zanieczyszczeń powietrza, zgodnie z Dyrektywą, podjęcie dalszych kroków celem zapewnienia jak najszybszego i pełnego osiągnięcia dopuszczalnych norm, zgodnych z zaleceniami WHO.

Uzasadnienie

Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku istnieje od 2003 r. i zrzesza przedstawicieli parlamentów regionalnych południowego basenu Morza Bałtyckiego, tj. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego, Pomorskiego i Warmińsko-Mazurskiego, Parlament Meklemburgii-Pomorza Przedniego, Szlezwiku-Holsztyna oraz Hamburga. W dniach 28-30 września 2025 r. w Szczecinie obradowało XXI Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku. Na zaproszenie Przewodniczącej Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego przedstawiciele z sześciu regionów dyskutowali na temat ochrony powietrza w regionie południowego Bałtyku.

Ochrona powietrza jest zagadnieniem ważnym i aktualnym, a dążenie do zrównoważonego rozwoju pozostaje nieustannym wyzwaniem. Wymaga to podejmowania spójnych działań, ale także umiejętnego wyciągania wniosków z dotychczas prowadzonej działalności i precyzyjnego formowania celów, w szczególności w kontekście wprowadzanych zmian prawa, które w perspektywie czasu przyczynią się do dalszej stopniowej poprawy jakości powietrza. Konsekwentna realizacja planowanych działań jest kluczowa dla poprawy jakości życia w regionie Południowego Bałtyku, bowiem osiągnięte rezultaty stworzą solidne podstawy trwałego i zrównoważonego rozwoju wpływając pozytywnie na komfort życia mieszkańców. Pomorze Zachodnie od lat stawia na ekologię. Działania prowadzone są na wielu płaszczyznach, także we współpracy z gminami, powiatami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami, na obszarze całego województwa. Zadania realizowane są sukcesywnie zgodnie z wyznaczonymi kierunkami i aktualnie obowiązującą perspektywą finansową Unii Europejskiej, ponieważ to w dużej mierze środki unijne służą realizacji zadań chroniących środowisko naturalne. Debata na szczeblu politycznym i eksperckim przyniosła nowe pytania, nowe odpowiedzi i usystematyzowanie kierunków w przyszłości pokazała, że istnieje wiele działań oraz możliwości wypracowania wspólnych rozwiązań, które będą wsparciem w walce o utrzymanie dobrej jakości powietrza. Na podstawie przeprowadzonych rozmów uczestnicy Forum wypracowali wspólne wnioski oraz rekomendacje działań na rzecz ochrony powietrza w regionie Południowego Bałtyku, czego efektem jest podpisana w dn. 30 września br. rezolucja.

Jagoda Żyłkowska

Przewodnicząca Komisji Rozwoju,
Promocji i Współpracy Zagranicznej